

روندهای جهانی؛ تناقض پیشرفت

داستان ما از آینده با یک تناقض آغاز و پایان می‌یابد: روندهای جهانی بیانگر آینده‌ای تاریک و دشوار هستند و این علی‌رغم پیشرفت در دهه‌های اخیر است. این روندها همچنین دربردارنده فرصتهایی هستند که آینده مطمئن‌تر و مفیدتری را ارزانی می‌دارند. در صفحه‌های پیش‌رو، از افق‌های زمانی چندگانه استفاده می‌کنیم که به کشف آینده از چشم اندازه‌های مختلف، نشان دادن مخاطرات تغییرات ناپیوسته، عمیق و گند و همچنین به مشخص نمودن نقاط تصمیم کمک می‌کند.

گزارش روندهای جهانی؛ تناقض پیشرفت / : که توسط شورای اطلاعات ملی ( ) در سال ۲۰۱۷ منتشر شده‌است به روندهای جهانی و مفاهیم اصلی آن تا سال ۲۰۳۵ به شرح زیر می‌پردازد.

سن ثروتمندان در حال افزایش است اما فقرا چنین نیستند. جمعیت شاغل در کشورهای ثروتمند، چین و روسیه در حال کاهش است در حالی که این جمعیت در کشورهای در حال توسعه، کشورهای فقیرتر و به خصوص آفریقا و جنوب آسیا در حال رشد است و این باعث ایجاد فشارهای اقتصادی، اشتغال، شهرنشینی و رفاه گشته و مهاجرت را تحریک می‌کند. تربیت و تداوم آموزش هم در کشورهای توسعه یافته و هم در حال توسعه بسیار حیاتی است.

اقتصاد جهانی در حال تغییر است. رشد اقتصادی ضعیف در کوتاه‌مدت ادامه خواهد داشت. اقتصادهای عمده با کاهش نیروی کار و بهره‌وری کاهنده مواجه خواهند بود، در حالی که در حال بازیابی از بحران مالی ۲۰۰۸-۰۹ با بدهی عمده، تقاضای ناچیز و تردیدهایی درباره جهانی شدن هستند. چین در تلاش برای تغییر از سوی تمرکز بر صادرات و سرمایه‌گذاری به سمت اقتصاد مبتنی بر مصرف‌کننده خواهد بود. در کشورهای در حال توسعه، رشد پایین‌تر تهدیدی برای کاهش فقر خواهد بود.

تکنولوژی دارای پیشرفتی پرشتاب است اما باعث ایجاد ناپیوستگی‌هایی می‌گردد. پیشرفت‌های تکنولوژیکی سریع باعث افزایش سرعت تغییر و ایجاد فرصت‌های جدید می‌گردد، اما توزیع بین برنده‌ها و بازنده‌ها را وخیم‌تر می‌کند. اتوماسیون و هوش مصنوعی این تهدید را ایجاد می‌کنند که صنایع سریع‌تر از آنی تغییر یابند که اقتصادها بتوانند خود را با آنها تطبیق دهند و احتمالاً نیروهای کار بیکار شده و مسیرهای معمول برای توسعه کشورهای فقیر محدود خواهد شد. فناوری‌های زیست‌شناختی همچون ویرایش ژنومی [۱] باعث انقلاب در پزشکی و دیگر زمینه‌ها می‌گردد، در حالی که مخالفت‌های اخلاقی را تشدید می‌کند.

ایده‌ها و همانندی‌ها عامل محرک موجی از محرومیت هستند. رشد ارتباطات جهانی و در عین حال رشد ضعیف باعث

افزایش تنش‌ها در و بین جوامع خواهد گردید. مردم‌انگیزی (پوپولیسم) در همه جا افزایش یافته و تهدیدی برای لیبرالیسم خواهد بود. برخی از رهبران از ملی‌گرایی برای افزایش کنترل استفاده می‌کنند. نفوذ مذهبی به طور فزاینده‌ای از بسیاری از دولت‌ها مهم‌تر و قدرتمندتر خواهد بود. تقریباً تمام کشورها شاهد تقویت جایگاه و نقش‌های رهبری زنان به واسطه نیروهای اقتصادی خواهند بود، اما جهش به عقب نیز رخ خواهد داد.

حاکمیت در حال دشوارتر شدن است. عامه مردم خواهان دولت‌هایی هستند که امنیت و رفاه را برای آنها تأمین نماید، اما منابع درآمدی ثابت، بی‌اعتمادی‌ها، قطبی‌شدن، و فهرست در حال رشد موضوعات جدید، مانعی برای عملکرد دولت خواهند بود. تکنولوژی باعث بسط دامنه بازیگرانی می‌گردد که می‌توانند باعث جلوگیری از اقدام سیاسی شوند. اداره کردن موضوعات جهانی با افزایش تعداد بازیگران برای پوشش سازمان‌های غیردولتی، شرکت‌ها و افراد قدرتمند دشوارتر شده و منتج به تلاش‌های خاص‌تر و با فراگیری کمتر خواهد گردید.

ماهیت کشمکش در حال تغییر است. ریسک کشمکش به دلیل تضاد منافع بین قدرت‌های اصلی، افزایش تهدیدهای تروریستی، ادامه بی‌ثباتی در دولت‌های ضعیف و گسترش تکنولوژی‌های مخرب و مرگبار، افزایش خواهد یافت. جوامع از هم گسیخته، با دامنه وسیعی از سیستم‌های تسلیحاتی، سایبری و رباتیک دقیق برای هدف‌گیری زیرساخت‌ها از راه دور و همچنین دسترسی بیشتر به فناوری‌های ساخت سلاح‌های کشتار جمعی، رایج‌تر خواهند شد.

موضوعات تغییرات اقلیمی، زیست محیطی و سلامت، مورد توجه قرار خواهند گرفت. طیفی از مخاطرات جهانی باعث تهدیدهای قریب الوقوع و بلندمدت‌تر هستند که مستلزم اقدام جمعی ولو با لحاظ سخت‌تر شدن همکاری‌ها هستند. فشارهای شدیدتر آب، هوا و خاک و ناامنی غذایی باعث تخریب جوامع می‌گردد. افزایش سطح آب دریاها، اسیدی شدن اقیانوس‌ها، ذوب شدن یخچال‌ها، و جمعیت باعث تغییر الگوهای زندگی خواهند گردید. کشمکش‌ها در مورد تغییرات اقلیمی افزایش خواهد یافت. افزایش مسافرت‌ها و زیرساخت‌های ضعیف سلامت، باعث دشوارتر شدن مدیریت بیماری‌های واگیردار خواهد شد.

حرف آخر

این روندها با سرعتی بی‌سابقه، باعث دشوارتر شدن مدیریت و همکاری و تغییر ماهیت قدرت خواهند شد و این اساساً چشم‌انداز جهانی را تغییر می‌دهد. روندهای اقتصادی، تکنولوژیکی و امنیتی به خصوص باعث گسترش دولت‌ها، سازمان‌ها و افرادی می‌گردند که قادر به عمل به شیوه‌های مهمی هستند. در داخل کشورها، نظم سیاسی وجود نخواهد داشت و کشمکش‌ها بالا خواهد بود تا زمانی که جوامع و دولت‌ها در خصوص انتظارات خود از یکدیگر مجدداً مذاکره نمایند. برخی قدرت‌های عمده و معارضین منطقه‌ای به دنبال ادعای منافع از طریق زور هستند، اما نتایج آن را زودگذر خواهند یافت، زیرا کشف خواهند کرد که اشکال سنتی قدرت کمتر قادر خواهند بود که نتایج را با وجود بازیگرانی دارای حق وتو، حفظ کنند.

برای مطالعه و دریافت متن کامل این گزارش، از لینک دانلود زیر استفاده کنید.

لازم است ذکر شود مرکز بررسی‌های استراتژیک با هدف توجه دادن کارشناسان و تحلیل‌گران کشور، و همچنین جهت اطلاع‌یابی مدیرانی که در معرض مسائل و تصمیم‌گیری‌های راهبردی هستند، نسبت به ترجمه و بنا به مورد انتشار محدود یا عمومی مجموعه‌ای از متون راهبردی اقدام می‌کند و مندرجات این گزارش‌ها الزاماً بیانگر دیدگاه‌های مرکز بررسی‌های استراتژیک نیستند.